

Automatizace PC

Přepněte na autopilota

Děláte stále dokola ty samé činnosti? Antivirová kontrola, úklid disku, nahrávání aktualizací... Šetřete svůj čas. Nechte tuto práci udělat počítač.

Text: Markus Hermannsdorfer, Vratislav Klega, vratislav.klega@chip.cz

V tomto článku najdete

Komfortní péče o váš disk
Automatická instalace
PC jako radiobudík
Automatické spuštění PC
Makrokamera v XP

Dnešní moderní letadla létají téměř bez pomoci pilota. Ten pouze asistuje při startu a při přistávání letounu. Stejně to může být i s vaším počítačem. Všechny potřebné úlohy může váš počítač vyřešit sám: od čištění harddisku až po časové nahrávání televizních programů. Chip vám ukáže, jak jednoduché to může být.

1) SPUŠTĚNÍ ŘÍDICÍ VĚŽE

Nástroj: Z-Cron

Řízení letového provozu je zodpovědné za pohyb všech letadel na obloze. Z-Cron je zase zodpovědný za spouštění naplánovaných procesů. Windows sice obsahují nástroj „Naplánované úlohy“, Z-Cron, navržený původně pro Unix, je však nesrovnatelně lepší. Program

naleznete na Chip DVD. Obsahuje nástroj na plánování procesů a podporuje spouštění parametrů, jejichž pomocí můžete ovládat většinu programů. Pokud něco v „Naplánovaných úlohách“ nefunguje, v Z-Cronu nebudete mít s nastavením problém.

Výhodou programu je to, že jej lze spustit i jako službu Windows. V programu Z-Cron zvolte v levém menu *Program*, záložku *Start* a zatrhněte „Z-Cron as NT-Service“. To má hned dvě výhody: jednak XP upřednostňují služby systému, jednak nástroj nezabírá místo v položce autostart.

2) AUTOMATICKÝ ÚKLID DISKU

Nástroje: Z-Cron, cleanmgr.exe

Teď už víte, že Z-Cron automaticky spouští úlohy. Je proto třeba ho zaměstnat. První úkol: Počítač by měl v určený čas vyčistit harddisk od nepořádku.

Pro úklid použijeme nástroj integrovaný ve Windows – Cleanmgr. Ten naleznete v adrese „Windows\System32“ pod názvem cleanmgr.exe.

Aby bylo možné program pohodlně spustit, je třeba jej nejprve korektně nastavit. Klikněte na *Start | Spustit* a do řádku vepište

```
cleanmgr /d[jednotka] /sageset:x
```

kde „x“ je číslo mezi 0 a 65535. Toto číslo je symbolická adresa v registrech, do které se uloží informace o nastavení.

Po potvrzení se otevře okno s nastavením parametrů programů. Zde vyberte, které nepotřebné soubory budete chtít odstranit, například dočasné instalační soubory, Temporary Internet Files, koš atd. Potvrďte kliknutím na OK. Příkaz „sageset“ zaručí, že nastavení bude uloženo do registrů pod odpovídajícím číslem.

Nyní spusťte program Z-Cron a klikněte na *Task*. Tím spustíte plánování procesu. Do řádku label zadejte „Čištění disku“, do řádku program „cleanmgr.exe“ a do řádku parametr „/sagerun:x“. Místo „x“ zadejte číslo, které jste si předtím zvolili. Nyní klikněte na tlačítko *Start*, kterým spustíte cleanmgr – automaticky by mělo dojít k vyčištění disku. Pokud vše funguje, přejděte na záložku „Scheduler“. Zde nastavte, jak

Tedy za předpokladu, že „C“ je váš pevný disk. Parametr „f“ zajistí, že program nebude zkoumat, zda je na disku dostatek pevného místa.

Defragmentovat disk je však vhodné až po jeho vyčištění. Před řádek se spuštěním defragmentace tedy vložte ještě příkaz „C:\Windows\System32\cleanmgr /sage-run:x“. Protože dávkový soubor funguje jako fronta, bude defragmentace spuštěna až v okamžiku, kdy bude disk vyčištěn.

Nyní se ještě musíme ujistit, že dávkový soubor bude v pravý čas spuštěn. V programu Z-Cron vytvoříte nový „Task“ a pojmenujete jej např. „Čištění a defragmentace“. V řádku Batchfile zadejte cestu ke svému dávkovému souboru. Ten musí být uložen s koncovkou BAT. Dále klikněte na tlačítko *Batch*. V záložce „Scheduler“ si zvolte, jak často se má dávka spouštět – stačí přibližně jednou měsíčně.

4) AUTOMATICKÁ INSTALACE

Nástroj: AutoInstallation

Především síťoví administrátoři promarní hromadu času instalací programů na jednotlivé počítače. Freewareový program „AutoInstallation“ však dokáže instalační soubory spouštět ze serveru automaticky. Navíc nabízí několik typů instalace:

Plně automatická instalace: Pro známé programy, jako je OpenOffice, 7-Zip a další, existuje již hotový INI skript, který provede automatickou instalaci. Seznam všech podporovaných programů naleznete v části „Verfügbare Softwareprodukte“. Chcete-li takovou instalaci spustit, stačí dvojitě kliknout na vybraný program a zvolit „Installation starten“.

Poloautomatická instalace: Pokud název programu nenaleznete přímo v AutoInstallation, je velice pravděpodobné, že ho naleznete na fóru (<http://home.arcor.de/kendy>). Zde se nachází řada INI souborů pro oblíbené programy, jako je např. IrfanView. Tyto soubory pak vložíte do programu jako plug-iny. Stažení INI souborů je samozřejmě zdarma.

Ruční instalace: Pokud jste instalační skript nenašli, nezbyvá nic jiného než vytvořit jej ručně. V programu klikněte na *Einstellungen | Softwarepakete*. Odsuňte si okno s nastavením a spusťte instalační proces zvoleného programu. Vždy když pokročíte k dalšímu oknu průvodce, přepněte se na okno AutoInstallation a zadejte, jaké akce okno vyžaduje. Pokud musíte

CHIP Souhrn: Automatizace

Sedm věcí, které může váš systém dělat stále dokola:

■ Defragmentace:

Nejlepší zábava pro váš počítač v nočních hodinách, protože během defragmentace by se na PC nemělo pracovat (viz bod 3).

■ Čištění disků:

Odstraňte z disku odpad všeho druhu. Třeba každý večer po práci.

■ Antivirová kontrola:

Virový sken může běžet na pozadí, s nižší prioritou i během jednodušší práce. Většina antivirů takovou možnost nabízí.

■ Windows-Update:

Udržujte systém bez nebezpečných děr. Aktualizace jsou nutností.

■ Antispyware:

Test může běžet také na pozadí, podobně jako antivir.

■ Záloha:

Nehoda disku většinou znamená ztrátu dat. Zálohování je další skvělá zábava pro váš počítač na dlouhé noci.

■ Synchronizace dat:

Většina z nás nemůže čekat hodinu s notebookem u PC, než dojde k synchronizaci. Aktualizujte své soubory pravidelně.

NAJDETE NA CHIP DVD

➤ AutoHotKey 1.0.46

freeware
www.autohotkey.com

➤ AutoINSTALLATION 1.0

freeware
home.arcor.de/kendy

➤ WindowRefresher 1

freeware
<http://home.arcor.de/kendy/refresher.htm>

➤ Z-Cron 3.5

freeware
www.z-cron.de

➤ Videotimer 2.2

shareware
www.videotimer.de

➔ často se má proces spouštět. Postačující je, pokud nastavíte spouštění jednou týdně, nejlépe někdy v noci. Vyberte si tedy den v týdnu a hodinu. Pokud chcete proces spustit jako jiný uživatel, klikněte ještě na záložku *Run As Settings* a zadejte odpovídajícího uživatele. Pokud už máte vše nastaveno, stačí kliknout na *Save*. Odteď se již nikdy nebudete muset starat o nepořádek na disku.

3) DEFRAGMENTUJTE DÁVKOVĚ

Nástroje: Z-Cron, Notepad, defrag.exe

K údržbě harddisku patří i defragmentace. Při automatizaci tohoto problému narazíte na řadu problémů: defragmentace by například měla běžet, pokud nedochází k čištění disku. Kromě toho defragmentaci není nutné spouštět tak často. Řešením je dávkový soubor, který bude defragmentaci provádět pouze jednou měsíčně.

Spusťte ve Windows „Poznámkový blok“ a napište následující řádky:

Echo off

C:\windows\system32\defrag C: -f

např. kliknout na tlačítko „Další“, je potřeba příslušnou volbu označit i v okně „Fensternamen“. Dále je také potřeba naučit program kliknout na správné tlačítko. V okně „Mausaktionen“ je volba „Linksklick“ aktivovaná, zatrhněte proto také volbu „Mausklick zu Fensterelement senden“ a potvrďte, že jméno odpovídá instalačnímu souboru.

Tímto poněkud pracným způsobem můžete automatizovat proces instalace. Pokud vám není instalační proces jasný, podívejte se do příručky programu. Ta je bohužel stejně jako celý program pouze v němčině.

5) MEDIA PLAYER JE DNES DJ

Nástroj: AutoHotKey

Pomocí skriptů můžete automatizovat jakoukoli sekvenci klikání. Pokud však nechcete skripty programovat ručně, použijte makrokameru. Vstup z klávesnice a myši vám do skriptu převede komfortní program. ➔

➔ Zdarma a dobře to umí například opensourcový AutoHotKey, který naleznete na Chip DVD. Program má jen jeden háček: nástroj si pamatuje klikání podle koordinát. Pokud tedy okno posunete, bude nástroj klikat do prázdna. S tímto problémem se ovšem potýkají všechny programy tohoto druhu.

Ukázkový příklad: Windows Media Player se spustí, automaticky naladí rozhlasovou stanici, minimalizuje se a vátí se do původního okna. Nainstalujte tedy program AutoHotKey a spusťte „Start | Všechny programy |

AutoHotKey | AutoScriptWriter“. Zatrhněte položku „Window Text“, aby byla zobrazována informace o okně. Klikněte na *Browse* a vyberte program „Program Files\Windows Media Player\wmplayer.exe“.

Spusťte nyní tento program, přepněte se do předchozího okna a klikněte na červené tlačítko *ARecord*. Odeď bude zaznamenáno každé kliknutí myši, každé stisknutí klávesnice. V programu Windows Media Player spusťte průvodce rozhlasovými stanicemi – záleží na verzi programu. Klikněte například na kategorii „Soft Rock“, vyberte první stanici v pořadí a klikněte na *Play*. Poté okno minimalizujte a v levém horním rohu klikněte na tlačítko *Stop*. Nyní vidíte skript, který program vygeneroval. Kliknutím na tlačítko *Save* si skript uložte.

Poklikáním na skript spustíte proceduru, kterou jste si uložili. Pokud se záznam provede příliš rychle a nestihnete postřehnout jednotlivé úkony, klikněte na skript pravým tlačítkem myši a zvolte „Edit the script“. Otevře se poznámkový blok, ve kterém máte rozepsány procedury. Po chvíli čtení kódu můžete snadno přijedete na význam příkazů. Pokud chcete proces zpomalit, před každý „MouseClick“ zapište „Sleep, 1500“. Tím bude program čekat, než provede úkon. Číslo udává počet milisekund prodlevy. Občas je třeba přidat čekání i do hotového skriptu – například když se program připojuje k internetu a určitou dobu musí čekat na pakety z internetu.

Jednou za čas je tedy třeba skript odladit. Odměnou bude skutečně pohodlné ovládání. Navíc lze se skriptem dělat další kouzla. Více se dozvíte v následujícím bodě.

6) PŘEMĚNA SKRIPTU V PROGRAM

Nástroj: Akh2Exe

Makrokamery mají jednu velkou nevýhodu: samotná makra bývají velice často zneužívána viry. Proto antivirové programy nemají skripty příliš v oblibě a neustále zobrazují varovné hlásky. Pro vyřešení tohoto problému máte obvykle dvě možnosti: buď pohodlné ovládání počítače s automatickými funkcemi – počítač však bude snadněji napadnutelný, nebo zabezpečený počítač bez možnosti používání skriptů.

My pro vás ale máme ještě jedno řešení: vygenerované skripty lze exportovat do spustitelného formátu EXE. To má i tu výhodu, že přeměněný skript můžete snadno přenést na jiný počítač, na kterém není AutoHotKey vůbec nainstalovaný.

Máte-li hotový skript z kroku 5, klikněte na *Start | Všechny programy | AutoHotKey*

| *Convert .ahk to .exe*“. Spustí se nové okno, ve kterém v řádku „Source“ klikněte na *Browse* a vyberte svůj skript. Poté v řádku „Destination“ klikněte na *Browse* a vyberte, kam se má vygenerovaný EXE soubor uložit. Kromě toho zde můžete zvolit, jakou ikonu má váš EXE soubor používat, a také jej lze ochránit heslem: pro případ, že nechcete, aby někdo váš program dekompiloval a zjistil obsah skriptu. Kliknutím na tlačítko „> Convert <“ vytvoříte spustitelný soubor.

7) AUTOMATICKÉ SPUŠTĚNÍ PC

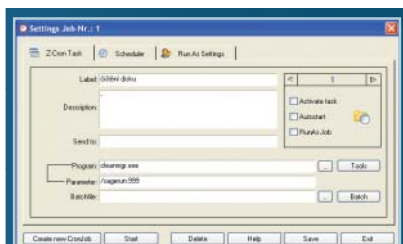
Nástroj: Z-Cron

Nejen programy se mohou automaticky spouštět nebo ukončovat, ale dokáže to i samotný PC. V tomto případě musíme ovšem rozlišovat dva typy startů: skutečné spuštění (studený start) a probuzení ze spánku (teplý start).

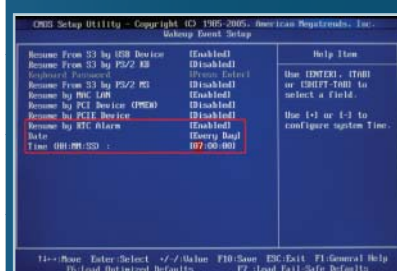
Studený start: Vypnutý počítač dokáže spustit pouze BIOS. Podle typu BIOS se liší název automatického spuštění. U verzi AMI se funkce jmenuje „RTC Alarm“, u verze Award „RTC Power On“, u typu Phoenix je to „System Resume Time“. Ve všech případech se navolí čas spuštění a BIOS v uvedený čas aktivuje startovací sekvenci na základní desce.

Pokud však tyto funkce nenaleznete, hledejte položky „Wake on Power“ nebo „Automatic Power Up“. V některých BIOS Phoenix naleznete také funkci „Auto-start on AC Loss“. Pokud aktivujete tuto funkci, počítač se spustí, když dostane proudový impuls z napájení. To lze použít v kombinaci se spínacími hodinami, které stojí přibližně 100 Kč.

Teplý start: Pokud BIOS nenabízí žádnou funkci ke spuštění počítače, bude nutné probouzet počítač z „režimu spánku“. V tomto stavu jsou pevné disky, monitor i větráky vypnuté. K tomu, abyste „režim spánku“ aktivovali, klikněte na *Start | Ovládací panely | Možnosti napájení | Režim spánku* a zatrhněte volbu „Zapnout podporu režimu spánku“. Nyní spusťte program Z-Cron a založte nový „Task“. V novém okně klikněte na tlačítko *Tools*. Otevře se nové okno, vyberte řádek „Hibernate“. Předpokládejme, že PC se má uspat v 17.00 hodin a probudit se v 7.00 hodin. Do řádku „WakeUp in“ zadejte 7:00. Přepněte se do záložky „Scheduler“, klikněte na tlačítko *Every day* a zatrhněte čas 17:00. Po potvrzení se váš počítač každý den v 17 hodin ➔

ŘÍDÍCÍ VĚŽ: Program Z-Cron spouští programy podle zadaných parametrů. Nastavení je velice jednoduché.

AUTOMATICKÉ SPUŠTĚNÍ PC: Chcete-li spustit počítač v uvedený čas, hledejte ve svém BIOS položku RTC (Real Time Clock).

SPÍNACÍ HODINY: V internetových obchodech je seženete i za 69 Kč a poslouží nejen ke startu počítače.

→ přepne do režimu spánku a v 7 hodin se probudí.

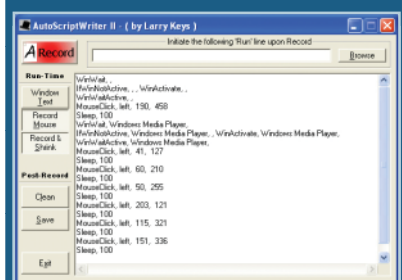
8) PC JAKO RADIOBUDÍK

Nástroj: Z-Cron

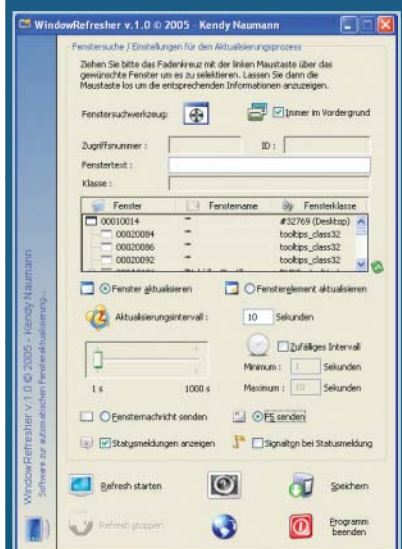
Jak je příjemné, když vás ráno místo protivného pípání budíku vzbudí oblíbená hudba. Ani tento úkol není pro počítač nemožný. Potřebné nástroje už totiž máte v počítači...

BEZ DOHLEDU: Freewareový program AutoInstallation umí spustit instalaci automaticky i přes síť.

SEKVENCE KLIKŮ: Po dokončení nahrávky makra uvidíte hotový skript.

VŽDY AKTUÁLNÍ: Program Window Refresher aktualizuje standardně webovou stránku každých 10 sekund.

Z-Cron spustí každé ráno skript, který jsme vytvořili v kroku 6. Každé ráno tedy můžete poslouchat své oblíbené rádio. Postup je snadný: Spustíte Z-Cron a vytvoříte nový „Task“. Jako spouštěný program použijte skript převedený do formátu EXE. Podle výše zmíněného návodu nastavte, ať se rádio spouští každé ráno ve vámi zadanou hodinu.

Náš tip: Nezapomeňte, že PC potřebuje několik minut k tomu, aby se spustil Media Player, počítač se připojil k internetu a načel do bufferu část vysílání. Budík si tedy nastavte o pár minut dříve.

9) VÝHODNĚ NABÍDKY NEJEN NA EBAY

Nástroj: WindowRefresher

Okna s internetovým obsahem nemusí vždy zobrazovat neaktuálnější informace. Pokud chce například nakupující vidět aktuální cenovou nabídku, musí neustále mačkat tlačítko F5, které aktualizuje stránku. I tento nepohodlný proces lze zcela automatizovat.

Abyste měli „internetový obsah“ vždy aktuální, zkopírujte si program WindowRefresher z Chip DVD na pevný disk počítače. Nejprve si spusťte Internet Explorer, poté WindowRefresher. Spuštění programu trvá několik sekund, poté je třeba provést nastavení. To není nijak složité, jediný zásadní parametr, který musíte zvolit, je interval obnovy. Implicitně je zvoleno 10 sekund, pokud máte pomalejší připojení k internetu, zvolte delší dobu. Ve spodní části okna dále zvolte „F5 senden“, což zajistí pravidelnou aktualizaci stránky. Po tomto nastavení klikněte na *Speichern*, tím uložíte provedené změny. Po kliknutí na *Refresh starten* se spustí proces aktualizující okna. Program můžete minimalizovat a pozorovat, jak se vyvíjí cena zboží...

10) PC JAKO VIDEOREKORDÉR

Nástroje: OnlineTVRecorder, Videotimer

Dalším příkladem možností automatizace je časové nahrávání televizních pořadů. Stačí, když nastavíte čas a program, a o víc se už nemusíte starat. Nahrávání začne přesně na sekundu, stejně jako u běžného videorekordéru.

PC bez televizní karty: Pokud nemáte hardware pro příjem televizního vysílání, je to složitý problém. Přesto jsme na internetu našli službu, která nahrává televizní pořady, které si můžete po zaregistrování bezplatně stáhnout. Službu naleznete na stránce www.onlinetvrecorder.com. Je sice bezplatná, má však několik zásadních nevýhod.

Kvůli žalobám několika soukromých televizních stanic musel zřizovatel přesídlit do země Antigua (také jsme neměli představu, kde leží, je to v Jižní Americe). To má za následek pravidelné pády serveru a nekvalitní službu. Částečně to řeší server <http://onlinetvrecorder-mirror.net>, který je však občas také nedostupný. Druhou špatnou zprávou je to, že v seznamu nenaleznete žádnou českou stanici. Skutečnou náhradu videorekordéru nabídne tedy hardwarově vybavený počítač.

PC s televizní kartou: Pokud máte hardwarový tuner, máte vyhráno. Můžete programy přímo nahrávat, bez jakýchkoliv komplikací. Pro plné pohodlí je dobré použít sharewarový program „Videotimer“, který naleznete na Chip DVD. Plná verze programu stojí 10 eur.

A co vlastně nabízí? Program ovládá software, který bývá přiložen k tuneru. Těchto programů je velké množství, ale Videotimer zvládá většinu z nich. Na webových stránkách výrobce (www.videotimer.de) naleznete detailní výpis všech podporovaných programů.

Samotná konfigurace je velice jednoduchá. Stačí kliknout na „Konfiguration“ a zvolit, jaký program pro televizi používáte. Lze zde definovat také klávesové zkratky a bezpečnostní čas – to znamená o kolik minut dříve a o kolik později má nahrávání proběhnout. Můžete tedy nastavit, aby nahrávání začalo o 5 minut dříve a skončilo o 20 minut později, a již nikdy nebudete muset vypočítávat, jaký čas zadat. Kliknutím na „Hinzufügen“ se otevře okno, ve kterém navolíte parametry nahrávání, tzn. jméno pořadu, datum a čas vysílání, stanici, opakování (jednou, denně, týdně, den v týdnu) a samozřejmě také to, co má program udělat po dokončení nahrávání. Počítač se může vypnout, nebo uspat.

Náš tip: Program umí včas probudit počítač z režimu spánku, takže nahrávání začne vždy včas. ■ ■ ■

NAHRÁT & USPAT: Po dokončení nahrávky makra uvidíte hotový skript.